

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2007. gada 3. maijā *

Lieta C-386/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 68. un 234. pantam,

ko *Oberster Gerichtshof* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 28. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2005. gada 24. oktobrī, tiesvedībā

Color Drack GmbH

pret

Lexx International Vertriebs GmbH.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] (referents), tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 23. novembrī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Lexx International Vertriebs GmbH* vārdā — H. Vēbens [*H. Weber*],
Rechtsanwalt,
- Vācijas valdības vārdā — A. Dītrihs [*A. Dittrich*] un M. Lumma [*M. Lumma*],
pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz
V. Ferante [*W. Ferrante*], *avvocato dello Stato*,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā — S. Nvokolo [*S. Nwaokolo*], pārstāve, kam
palīdz E. Henšovs [*A. Henshaw*], *barrister*,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — A. M. Rušo-Žoē [*A.-M. Rouchaud-Joët*] un
V. Bogensbergers [*W. Bogensberger*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2007. gada 15. februārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmo ievilkumu Padomes 2000. gada 22. decembra Regulā (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.).

Regula Nr. 44/2001

- 2 Atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 preambulas otrajam apsvērumam “dažas atšķirības to valstu tiesību aktu starpā, kas reglamentē jurisdikciju un spriedumu atzīšanu, kavē pareizu iekšējā tirgus darbību. Būtiski ir noteikumi par tiesību aktu pretrunām civillietās un komercietās apvienošanai un formalitāšu ātras un vienkāršas spriedumu atzīšanas un izpildes vienkāršošanai dalībvalstīs, kurām ir saistoša [minētā] regula”.
- 3 Saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 preambulas vienpadsmito apsvērumu “jurisdikcijas normām jābūt ļoti skaidri nosakāmām, un tām jābalstās uz principu, ka jurisdikcijas pamatā parasti ir atbildētāja domicils un jurisdikcijai vienmēr ir jābūt pieejamai ar šādu pamatojumu, izņemot dažās skaidri noteiktās situācijās, kurās tiesas prāvas priekšmets vai pušu autonomija garantē citu sasaistes faktoru”.

4 Regulā Nr. 44/2001 paredzētie jurisdikcijas noteikumi ietverti tās II nodaļā, ko veido 2.–31. pants.

5 Regulas Nr. 44/2001 2. panta 1. punkts, kas ir daļa no tās II nodaļas 1. iedaļas ar nosaukumu “Vispārīgi noteikumi”, paredz:

“Saskaņā ar šo regulu personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, neatkarīgi no viņu pilsonības var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā.”

6 Regulas Nr. 44/2001 3. panta 1. punkts, kas ietverts tajā pašā 1. iedaļā, nosaka:

“Personas, kuru domicils ir kādā no dalībvalstīm, var iesūdzēt citas dalībvalsts tiesā, vienīgi izmantojot šīs nodaļas 2. līdz 7. iedaļā noteiktās normas.”

7 Saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 5. pantu, kas ietverts tās II nodaļas 2. iedaļā ar nosaukumu “Īpašā jurisdikcija”:

“Personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, citā dalībvalstī var iesūdzēt:

- 1) a) lietās, kas attiecas uz līgumiem, attiecīgās saistības izpildes vietas tiesā;

- b) šajā noteikumā un ja vien nav citādas vienošanās, attiecīgās saistības izpildes vieta ir:
  - preču tirgošanas gadījumā, vieta kādā dalībvalstī, kurā saskaņā ar līgumu preces piegādāja vai tās būtu bijis jāpiegādā,

  - pakalpojumu sniegšanas gadījumā, vieta kādā dalībvalstī, kur saskaņā ar līgumu pakalpojumu sniedza vai tas būtu bijis jāsniedz;

- c) ja nepiemēro b) apakšpunktu, tad piemēro a) apakšpunktu;

[..].”

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

- 8 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegts *Color Drack GmbH* (turpmāk tekstā — “*Color Drack*”), kas ir sabiedrība, kas reģistrēta Švarcāhā [*Schwarzach*] (Austrija), prāvā pret sabiedrību *Lexx International Vertriebs GmbH* (turpmāk tekstā — “*Lexx*”), kas ir sabiedrība, kas reģistrēta Nirnbergā (Vācija), attiecībā uz tā preču

pirkuma-pārdevuma līguma izpildi, saskaņā ar kuru *Lexx* apņēmas piegādāt preces dažādiem *Color Drack* mazumtirgotājiem Austrijā, tostarp *Color Drack* juridiskās adreses teritorijā, un *Color Drack* apņēmas samaksāt šo preču cenu.

- 9 Pamata prāva īpaši attiecas uz to saistību neizpildi, kas atbilstoši līgumam ir uzliktas *Lexx*, — atpirkt nepārdotās preces un atmaksāt *Color Drack* to cenu.
- 10 Šīs neizpildes dēļ 2004. gada 10. maijā *Color Drack* cēla pret *Lexx* prasību par atlīdzību *Bezirksgericht St Johann im Pongau* [Santjohannas iecirkņa tiesa Pongavā] (Austrija), kuras jurisdikcijā atrodas tās juridiskā adrese. Šī tiesa, pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmo ievilkumu, atzina, ka tai ir teritoriālā jurisdikcija.
- 11 *Lexx* iesniegtās apelācijas ietvaros *Landesgericht Salzburg* [Zalcburgas Apgabaltiesa] (Austrija) atcēla šo spriedumu tādēļ, ka pirmās instances tiesai nebija teritoriālas jurisdikcijas. Šī apelācijas tiesa uzskatīja, ka vienīgā sasaistes vieta, ko visām prasībām, kas izriet no preču pirkuma-pārdevuma līguma, paredz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums, nevar tikt noteikta, ja ir vairākas piegādes vietas.
- 12 Sakarā ar apelāciju, ko iesniedza *Color Drack* par *Landesgericht Salzburg* spriedumu, *Oberster Gerichtshof* [Federālā Augstākā tiesa] uzskata, ka ir vajadzīga Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma interpretācija, lai atrisinātu tās Austrijas tiesas teritoriālās jurisdikcijas jautājumu, kas lietu skata pirmajā instancē.

- 13 *Oberster Gerichtshof* vēš uzmanību uz to, ka šī tiesību norma paredz vienīgās sasaistes vietu visiem prasījumiem, kas izriet no preču pirkuma-pārdevuma līguma, proti, piegādes vietas, un ka šī pati tiesību norma, kas paredz īpašās jurisdikcijas noteikumu, principā ir interpretējama šauri. Šādos apstākļos *Oberster Gerichtshof* izvirza jautājumu par tiesas, kas lietu skata pirmajā instancē, jurisdikciju uz minētās tiesību normas pamata, jo šajā gadījumā preces netika piegādātas tikai šās tiesas jurisdikcijas teritorijā, bet dažādās dalībvalsts vietās, tostarp šās tiesas jurisdikcijas teritorijā.
- 14 *Oberster Gerichtshof* tādējādi nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Regulas (EK) Nr. 44/2001] [...] 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tā, ka preču pārdevēju, kura domicils ir kādas dalībvalsts teritorijā, kas ir piegādājis preces pircējam, kura domicils ir citas dalībvalsts teritorijā, dažādās šīs citas dalībvalsts vietās atbilstoši tam, kas ir nolīgts, pircējs var iesūdzēt vienas no šīm (izpildes) vietām tiesā — vajadzības gadījumā pēc pircēja izvēles —, ņemot vērā prasījumu, kas izriet no līguma un attiecas uz visām (daļējām) piegādēm?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 15 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums ir piemērojams, ja preces tiek pārdotas, tās piegādājot vairākās vienas dalībvalsts vietās, un — vajadzības gadījumā — vai, ja prasība attiecas uz visām piegādēm, prasītājs var iesūdzēt atbildētāju piegādes vietas tiesā pēc savas izvēles.

- 16 Vispirms ir jāprecizē, ka turpmāk izklāstītie apsvērumi attiecas tikai uz gadījumu, kad ir vairākas piegādes vietas vienā dalībvalstī, un neskar atbildi, kas būtu sniedzama gadījumā, ja būtu vairākas piegādes vietas vairākās dalībvalstīs.
- 17 Sākumā ir jāatzīst, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma teksts vien neļauj atbildēt uz uzdoto jautājumu, jo šis teksts skaidri neatsaucas uz tajā minēto gadījumu.
- 18 Līdz ar to Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums ir jāinterpretē saistībā ar šās regulas rašanos, mērķiem un sistēmu (šajā sakarā skat. 2006. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-103/05 *Reisch Montage*, Krājums, I-6827. lpp., 29. punkts, un 2006. gada 14. decembra spriedumu lietā C-283/05 *ASML*, Krājums, I-12041. lpp., 22. punkts).
- 19 Šajā sakarā no Regulas Nr. 44/2001 preambulas otrā un vienpadsmitā apsvēruma izriet, ka šī regula ir paredzēta jurisdikciju kolīziju normu vienādošanai civillietās un komercietās ar ļoti skaidri nosakāmu jurisdikcijas noteikumu palīdzību.
- 20 Šajā saistībā minētā regula paredz pastiprināt Kopienā reģistrēto personu tiesisko aizsardzību, vienlaikus ļaujot prasītājam viegli noteikt tiesu, kurā tas var vērsties, un atbildētājam — saprātīgi paredzēt tiesu, kurā to var iesūdzēt (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Reisch Montage*, 24. un 25. punkts).

- 21 Jurisdikcijas noteikumi Regulā Nr. 44/2001 šajā sakarā balstīti uz to principu, ka jurisdikcija ir atbildētāja domicila tiesai, kas ietverts šās regulas 2. pantā un ko papildina īpašās jurisdikcijas noteikumi (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Reisch Montage*, 22. punkts).
- 22 Tādējādi atbildētāja domicila jurisdikcijas noteikumus Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punktā papildina īpašās jurisdikcijas noteikums lietās, kas attiecas uz līgumiem. Šo noteikumu, kas atbilst tuvumā esamības mērķim, pamato ciešas sasaistes saiknes pastāvēšana starp līgumu un tiesu, kas aicināta par to spriest.
- 23 Piemērojot minēto noteikumu, atbildētājs var arī tikt iesūdzēts tās vietas tiesā, kur tika izpildītas vai ir bijušas jāizpilda saistības, kas ir prasības pamatā, pieņemot, ka šai tiesai ir cieša sasaistes saikne ar līgumu.
- 24 Lai pastiprinātu sākotnējo tiesu jurisdikcijas noteikumu vienādošanas mērķi, nodrošinot to paredzamību, Regula Nr. 44/2001 autonomi nosaka šo sasaistes kritēriju preču tirgošanai.
- 25 Saskaņā ar tās 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmo ievilkumu saistību, kas ir prasības pamatā, izpildes vieta ir tā dalībvalsts vieta, kurā saskaņā ar līgumu preces piegādāja vai tās būtu bijušas jāpiegādā.
- 26 Kontekstā ar Regulu Nr. 44/2001 pretēji tam, ko apgalvoja *Lexx*, šis īpašās jurisdikcijas noteikums lietās, kas attiecas uz līgumiem, kā autonomās sasaistes vietu nosaka piegādes vietu, kura ir piemērojama visām prasībām, kas ir balstītas uz vienu un to pašu preču pirkuma-pārdevuma līgumu, un nevis tikai tām, kas ir balstītas uz pašu piegādāšanas pienākumu.

- 27 Nemot vērā šos apsvērumus, ir jānosaka, vai gadījumā, ja ir vairākas piegādes vietas vienā dalībvalstī, ir piemērojams Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums un, vajadzības gadījumā, vai, ja prasība attiecas uz visām piegādēm, prasītājs var iesūdzēt atbildētāju piegādes vietas tiesā pēc savas izvēles.
- 28 Pirmkārt, ir jāuzskata, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums ir piemērojams gan tad, ja ir viena, gan arī, ja ir vairākas piegādes vietas.
- 29 Atsaucoties gan uz vienu kompetento tiesu, gan uz sasaistes kritēriju, Kopienu likumdevējs nav centies vispārīgi izslēgt ne gadījumu, kurā jurisdikcija var būt vairākām tiesām, ne arī to, kurā minētais kritērijs var tikt izpildīts dažādās vietās.
- 30 Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma, nosakot gan starptautisko jurisdikciju, gan teritoriālo jurisdikciju, mērķis ir vienādot jurisdikciju kolīzijas noteikumus un tādējādi — tieši noteikt kompetento tiesu, neatsaucoties uz dalībvalstu iekšējiem noteikumiem.
- 31 Šajā ziņā ir jāuzskata, ka apstiprinoša atbilde uz jautājumu, vai izvērtējamā tiesību norma ir piemērojama gadījumā, ja vienā dalībvalstī ir vairākas piegādes vietas, neapdraud mērķus, ko vēlas panākt ar dalībvalstu starptautiskās jurisdikcijas noteikumiem, kas ietverti Regulā Nr. 44/2001.
- 32 Pirmkārt, Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma piemērojamība gadījumā, ja ir vairākas piegādes vietas vienā dalībvalstī, atbilst šās regulas paredzamības mērķim.

- 33 Šādā gadījumā līgumslēdzējas puses viegli un saprātīgi var paredzēt, kādas dalībvalsts tiesās var tikt izskatīts to strīds.
- 34 Otrkārt, Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma piemērojamība gadījumā, ja ir vairākas piegādes vietas vienā dalībvalstī, tāpat atbilst tuvumā esamības mērķim, kas pamato īpašās jurisdikcijas noteikumus lietās, kas attiecas uz līgumiem.
- 35 Ja ir vairākas piegādes vietas vienā dalībvalstī, šis tuvumā esamības mērķis tiek nodrošināts, jo, piemērojot izvērtējamo tiesību normu, jurisdikcija strīda izskatīšanai jebkurā gadījumā būtu šās dalībvalsts tiesām.
- 36 Līdz ar to Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums ir piemērojams gadījumā, ja ir vairākas piegādes vietas vienā dalībvalstī.
- 37 Tomēr no tā, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums ir piemērojams tādos apstākļos, kādi ir pamata prāvā, nevar secināt, ka šī tiesību norma noteikti piešķir vienlaicīgu jurisdikciju visām tiesām, kuru jurisdikcijā preces piegādāja vai tās būtu bijušas jāpiegādā.
- 38 Otrkārt, runājot par jautājumu, vai, ja ir vairākas piegādes vietas vienā dalībvalstī un ja prasība ir par visām piegādēm, prasītājs var iesūdzēt atbildētāju piegādes vietas tiesā pēc savas izvēles, pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmo ievilkumu, ir jāuzsver, ka jurisdikcijai izskatīt visus prasījumus uz līguma pamata ir jābūt tikai vienai tiesai.

- 39 Šajā ziņā ir jāņem vērā izvērtējamās tiesību normas rašanās. Ar šo tiesību normu Kopienų likumdevējs ir vēlējis attiecībā uz pirkuma-pārdevuma līgumiem skaidri izbeigt agrāko risinājumu, saskaņā ar kuru saistību izpildes vietu katrām strīdīgajām saistībām saskaņā ar starptautiskajām privāttiesībām noteica tiesa, kurā strīds iesniegts izskatīšanai. Par “izpildes vietu” autonomi nosakot vietu, kur ir jāizpilda līgumam raksturīgās saistības, Kopienų likumdevējs centās centralizēt tiesu jurisdikciju izpildes vietā strīdiem, kas attiecas uz visām līgumiskām saistībām, un noteikt vienu tiesu jurisdikciju visām prasībām uz līguma pamata.
- 40 Šajā sakarā, lai nodrošinātu lietderīgu tiesvedības organizēšanu, ir jāņem vērā, ka īpašo jurisdikciju, ko paredz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums, principā pamato īpaši ciešas sasaistes saiknes pastāvēšana starp līgumu un tiesu, kas aicināta par to spriest. Līdz ar to, ja ir vairākas preču piegādes vietas, lai piemērotu izvērtējamo tiesību normu, principā par izpildes vietu ir jāuzskata vieta, kurai ir visciešākā sasaistes saikne starp līgumu un kompetento tiesu. Tādā gadījumā visciešākā sasaistes saikne parasti tiek konstatēta galvenajā piegādes vietā, kura ir jānosaka saskaņā ar ekonomiskajiem kritērijiem.
- 41 Šajā sakarā attiecīgajai valsts tiesai ir jānosaka, vai tai ir jurisdikcija, ņemot vērā pierādījumus, kas tai iesniegti.
- 42 Ja nevar noteikt galveno piegādes vietu, katrai piegādes vietai ir pietiekama tuvumā esamības saikne ar prāvas materiālajiem elementiem un līdz ar to — būtiska sasaiste attiecībā uz tiesas kompetenci. Šādā gadījumā prasītājs, pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmo ievilkumu, var iesūdzēt atbildētāju piegādes vietas tiesā pēc savas izvēles.

- 43 Šāda prasītājam atzīta izvēle vienlaicīgi ļauj tam viegli noteikt tiesu, kurā tas var vērsties, un atbildētājam — saprātīgi paredzēt tiesas, kurās to var iesūdzēt.
- 44 Šo secinājumu nevar atspēkot tas, ka atbildētājs nevar paredzēt, kurā konkrētā šās dalībvalsts tiesā to var iesūdzēt, jo tas ir pietiekami aizsargāts tādēļ, ka, piemērojot izvērtējamo tiesību normu, ja ir vairākas piegādes vietas vienā dalībvalstī, to var iesūdzēt tikai šās dalībvalsts tiesās, kuru jurisdikcijas teritorijās notikusi piegāde.
- 45 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums ir jāinterpretē tā, ka šī tiesību norma ir piemērojama gadījumā, ja ir vairākas piegādes vietas vienā dalībvalstī. Šādā gadījumā jurisdikcija izskatīt visas prasības, kas balstītas uz preču pirkuma-pārdevuma līgumu, ir tai tiesai, kuras jurisdikcijas teritorijā atrodas galvenā piegādes vieta, kas ir jānosaka saskaņā ar ekonomiskajiem kritērijiem. Ja nav noteicošu faktoru galvenās piegādes vietas noteikšanai, prasītājs var iesūdzēt atbildētāju piegādes vietas tiesā pēc savas izvēles.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 46 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komerclietās 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums ir jāinterpretē tā, ka šī tiesību norma ir piemērojama gadījumā, ja ir vairākas piegādes vietas vienā dalībvalstī. Šādā gadījumā jurisdikcija izskatīt visas prasības, kas balstītas uz preču pirkuma-pārdevuma līgumu, ir tai tiesai, kuras jurisdikcijas teritorijā atrodas galvenā piegādes vieta, kas ir jānosaka saskaņā ar ekonomiskajiem kritērijiem. Ja nav noteicošu faktoru galvenās piegādes vietas noteikšanai, prasītājs var iesūdzēt atbildētāju piegādes vietas tiesā pēc savas izvēles.

[Paraksti]